

Aşağıdaki sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Mehmet ÖZHASEKİ tarafından Anayasanın 98. İçtüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

G. Otlu
Çiçek OTLU

İstanbul Milletvekili

İstanbul Adalar ilçesinde, (Büyükkada, Heybeliada, Burgaz Adası, Kınalıada, Sedef Adası, Kaşık Adası, Yassıada, Sivriada, Tavşan Adası) TÜİK Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi 2022 yılına göre 16.690 kişi yaşamaktadır. Hafta sonları ve yaz aylarında nüfus, yaklaşık 10 katı kadar artış göstermektedir. Adalar sismik konum açısından 1.derece tehlikeli deprem bölgesi içinde yer almaktadır. Coğrafi yapısı, biyolojik ve kültürel zenginlikleri, ekosistem özellikleri ile İstanbul'un arkeolojik, doğal ve tarihi mirasını barındırdığı için Adaların tamamı 31.03.1984 tarihinde Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıkları Yüksek Kurulu tarafından sit alanı ilan edilmiştir. 16.05.1984 tarih ve 291 sayılı karar ile de Koruma İmar Planı yapılıncaya kadar geçerli olmak üzere, Marmara Takım Adaları Bütünü Geçici Yapılaşma Koşulları kabul edilmiştir. 17.10.1985 tarihinde Büyükkada'da Sit Alanı Geçici Yapılanma Koşulları yeniden belirlenmiş ve genel tescil kararları verilmiştir. İlçesindeki adaların birbirlerinden bağımsız olarak, farklı zamanlarda ve farklı ölçeklerde imar planları yapılmıştır.

2007 yılına kadar uygulamaların geçiş dönemi yapılaşma koşullarına göre yapılması ilçenin korunmasını sağlayamamış, 2007 yılında yeni bir plan sürecine başlanmıştır. Doğal ve kentsel nitelikleri ile korunması gereken planlama alanındaki yapılaşmanın kontrol altına alınması ve koruma kullanma dengesinin sağlanması için hazırlanmış olan 1/5000 Ölçekli Adalar Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı 07.03.2011 tarihinde uygun bulunmuştur ve Büyükşehir Belediye Meclisi tarafından onaylanmıştır. Planın, nüfus yoğunluğunu artırabileceği, ormanların yapılaşmaya açılacağı, kamuya açık kıyı kullanımlarının kısıtlanabileceği, imar artışına yol açabileceği, Adalar'ı çekim noktası haline getirerek turizm baskısını arttırabileceği ve motorlu araç trafiğine açılmasına neden olabileceği gerekçeleriyle iptaline yönelik TMMOB Mimarlar Odası tarafından dava açılmış, İstanbul 8. İdare Mahkemesi 30.11.2017 tarihinde, 2011-2017 yılları arasında geçerli olan 1/5000 ölçekli nazım imar planını iptal etmiştir. Adalar ilçesinin 1/5.000 ölçekli yeni Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı İBB Meclisi'nde görüşülmesi beklenirken, 5 Kasım 2021 tarihinde 31650 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanan 4758 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararıyla; 2872 sayılı Çevre Kanunu'nun 9. Maddesi gereğince, Bazı alanların Marmara Denizi ve Adalar Özel Çevre Koruma Bölgesi

olarak tespit ve ilan edilmesine ilişkin karar yürürlüğe konulmuştur. 1.223.666,34 ha'lık alan Özel Çevre Koruma Alanı ilan edilmiş ve tüm yetki Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'na verilmiştir.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca, Adalar'da yapılaşmanın önünü açan, sit derecesi düşürülmesini, özel sektöre ihale edilen, Ekolojik Temelli Bilimsel Araştırma Raporu'na dayandırılarak yapılmıştır. Mimarlar Odası İstanbul Şubesi tarafında sit derecesinin düşürülmesiyle ilgili kararına karşı açılan davada bilirkişi heyeti, yapılaşmanın deprem riskine karşı olumsuz etki yaratacağı, habitatın ve ekolojik dengenin olumsuz etkileneceğiyle ilgili uyarılar yapmıştı. İBB Başkanlığı ve bilim insanlarının Adalar ekosistemini korumaya ve yaşatmaya yönelik gereklilikler dikkate alınarak hazırlanan Adalar Strateji Belgesi'nde giderek artan turizm faaliyetlerinin altyapı ve denetim yetersizlikleri, doğal- kültürel miras alanlarının tahribatı, sosyokültürel çeşitliliğin ve canlılığın yitirilmesi ve yapılaşma baskısı gibi sorunlara yol açtığı, beklenen büyük İstanbul depremi, küresel ekolojik kriz, güncel ve olası salgın hastalıklar karşısında Adalar'ı giderek daha kırılgan hale getirdiği belirtmektedir. 28 Temmuz 2023 tarihinde, Marmara Denizi ve Adalar Özel Çevre Koruma Bölgesi, İstanbul ili, Adalar 1/5000 ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı ve 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planının onaylandığı duyurusu yapılmıştır. Planın amacı, ilke kararları çerçevesinde yapılaşmaya izin verilen alanlarda, mevcut yapıların geleneksel dokuya uyumunun sağlanması, yeni yapılacak yapıların da geleneksel dokuya uyumunu sağlayacak kuralların oluşturulması olarak tarif edilmektedir. İmar planı, Anayasada tanımlanan, tarih, kültür, tabiat varlıklarının korunmasına ve halkın sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına aykırılık teşkil etmektedir.

Bu bağlamda;

1-Adalar ilçesi için doğal sit alanlarının derecelendirilmesine ilişkin hazırlanan ekolojik temelli bilimsel araştırma raporlarının, Korunan Alanların Tespit, Tescil ve Onayına İlişkin Usul ve Esaslara Dair Yönetmelik Kapsamında, Bakanlıkça hazırlanması gerekirken, Kamu İhale Kanunu Çerçevesinde hizmet alımı yöntemiyle hazırlattırılmasının gerekçesi nedir? 4 mevsim inceleme yapılmadan, yönetmeliğin ilgili maddelerine göre aykırılık teşkil edecek şekilde hazırlattırıldığı iddialarına ilişkin açıklamanız var mıdır?

2- Adalar imar planında; sürdürülebilir koruma ve kontrollü kullanım alanı, nitelikli doğal koruma alanı, kesin korunacak hassas alanların belirlenmesinde kriterler nelerdir? Adaların bir an önce yapılaşmaya açılmak istendiği doğru mudur?

3- Adalar imar planları hazırlanırken İlgili kamu kurumları, yerel yönetimler ve meslek odalı ile iş birliği yapılmış mıdır? Önceki imar planlarına yapılan itirazlar dikkate alınmış mıdır?

4-Adalar'da imara açılan alanlarda, turizm ve yerleşimlere izin vermeyi sonucu 16 binden fazla kişinin yaşadığı adalardaki nüfusun iki katına çıkacağı öngörülmektedir. Nüfustaki artışın Adalar'ın tarihi ve kültürel yapısına, doğal yapıya, su varlıklarına, ekosisteme vereceği zararlar nasıl engellenecektir?

5-Büyükada olumsuz örneğinin yaşanmaması için doğal kıyılarının bozulmaması ve deniz ekosistemi için ne gibi çalışmalar yapılacaktır?

6-Demokrasi ve Özgürlükler Adası'nda (Yassıada'da) çevre örgütlerinin itirazlarına rağmen yap-İşlet-devret projesi kapsamında TOBB tarafından yapılarak 2020 yılında açılan 5 yıldızlı otelin kamuya zararı ne kadar oluşmuştur? İmar planında bu gibi olumsuz örneklerin yaşanmaması için nasıl bir çözüm üretilmiştir?

7-Adalar imar planında belirtilen, kütle kayması, deprem ve tsunami riskleri için bilimsel araştırmalar yapılmış mıdır? Bilim insanlarının yeterli araştırma ve inceleme yapılmadığı iddialarına ilişkin açıklamanız var mıdır?

8-İmar planına göre olası bir İstanbul depreminde, Adalar'daki bina sayısına oranlandığında yüzde 15'i ağır ve çok ağır hasarlı, yüzde 26,67'si orta hasarlı, yüzde 25'iyse hafif hasarlı olacağı tahmin edilmektedir. Olası İstanbul depreminin Adalar'daki etkileri ne şekilde belirlenmiştir? Yapılaşmanın deprem riskini arttırmasına ilişkin bilim insanları, ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birliği yapılmış mıdır?

9-Adalar imar planına göre özel kanuna tabi alanlar olan Heybeliada ve Büyükada'da bulunan tabiat parkları nasıl korunacaktır? İnşaat çalışmalarından kaynaklı kirliliğin kesin korunacak alanlara zarar vermesi nasıl engellenecektir?

10- Adalar imar planı, Anayasada devletin görevi olarak tanımlanan, tarih, kültür, tabiat varlıklarının korunması ve halkın sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkı yönünden değerlendirilmiş midir?

11-İlgili kurum ve demokratik kitle örgütleri ile iş birliği yapılarak Adalar'ın özgün ekolojik ve kültürel değerlerini bütüncül bir şekilde koruyacak koruma planları neden hazırlanmamaktadır?